ДИРЕКТИВИ

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2018/131 НА СЪВЕТА

от 23 януари 2018 година

за изпълнение на Споразумението, сключено между Асоциациите на корабособствениците от Европейската общност (ECSA) и Европейската федерация на транспортните работници (ETF) за изменение на Директива 2009/13/ЕО в съответствие с измененията от 2014 г. на Морската трудова конвенция от 2006 г., одобрени от Международната конференция на труда на 11 юни 2014 г.

(текст от значение за ЕИП)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 155, параграф 2 във връзка с член 153, параграф 1, букви а), б) и в) от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

като имат предвид, че:

(1) В съответствие с член 155, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) работодателите и работниците („социалните партньори“) могат съвместно да поискат сключените от тях споразумения на равнището на Съюза да бъдат изпълнени чрез решение на Съвета по предложение на Комисията.

(2) С Директива 2009/13/ЕО на Съвета [1] беше изпълнено споразумението, сключено на 19 май 2008 г., между Асоциациите на корабособствениците от Европейската общност (ECSA) и Европейската федерация на транспортните работници (ETF) за включване на задължителните разпоредби на Морската трудова конвенция от 2006 г. (МТК) на Международната организация на труда (МОТ) в правото на Съюза с цел да се актуализира действащото законодателство на Съюза спрямо онези стандарти на МТК, които са по-благоприятни за морските лица. Целта на директивата беше да се подобрят условията на труд на морските лица, по-специално що се отнася до споразуменията за наемане на работа, работното време, репатрирането, развитието на кариерата и уменията, жилищните помещения и съоръженията за отдих, храната и сервирането, защитата на здравето и безопасността, медицинското обслужване и процедурите за подаване на жалби.

(3) След провеждането на международни срещи на експерти, МОТ започна процес за изменение на МТК в отговор на опасенията, свързани, от една страна, с изоставянето на морски лица и финансовото обезпечение, а от друга страна, с исковете във връзка със смърт или дълготрайна неработоспособност на морски лица. На заседанието от 7—11 април 2014 г. Специалният тристранен комитет, създаден съгласно МТК, прие две изменения по тези въпроси. Една част от правилата, за които се отнасят измененията, попадат в сферата на компетентност на Съюза и са свързани с въпроси, по които Съюзът е приел правила, в частност в областта на социалната политика и транспорта. Ето защо на 26 май 2014 г. Съветът прие Решение 2014/346/ЕС [2] относно позицията, която трябва да бъде заета от името на Съюза на 103-тата сесия на Международната конференция на труда (МКТ). Позицията на Съюза беше да се подкрепи одобряването на измененията на Кодекса на МТК („измененията от 2014 г. на МТК“).

(4) Конференцията одобри измененията от 2014 г. на МТК по време на своята 103-та сесия в Женева на 11 юни 2014 г. и те влязоха в сила на 18 януари 2017 г. Измененията са свързани с осигуряването на ефективна система за финансово обезпечение с цел да се защитят правата на морските лица в случай на изоставяне и да се гарантира обезщетение за искове по договора в случай на смърт или дълготрайна неработоспособност на морски лица вследствие на професионално увреждане, заболяване или риск. С тях се подобрява и оптимизира съществуващата система за защита на морските лица, включително чрез въвеждането на задължение за корабите да разполагат на борда с документни доказателства за системата за финансово обезпечение и чрез разширяване на тази система с включването в нея на още две ситуации на изоставяне. Тези ситуации се отнасят до случаи, при които морските

[1] Директива 2009/13/ЕО на Съвета от 16 февруари 2009 г. за изпълнение на Споразумението, сключено между Асоциациите на корабособствениците от Европейската общност (ECSA) и Европейската федерация на транспортните работници (ETF) относно Морската трудова конвенция от 2006 г., и за изменение на Директива 1999/63/ЕО (ОВ L 124, 20.5.2009 г., стр. 30).

[2] Решение 2014/346/ЕС на Съвета от 26 май 2014 г. относно позицията, която да бъде заета от името на Европейския съюз на 103-тата сесия на Международната конференция по труда във връзка с изменения в Кодекса на Морската трудова конвенция (ОВ L 172, 12.6.2014 г., стр. 28).

лица са били оставени без необходимата издръжка и помощ, или случаи, при които корабособственикът е прекратил едностранно отношенията си с морското лице, включително като не му е изплатил договорените възнаграждения за период от най-малко два месеца.

(5) На 5 декември 2016 г. социалните партньори в сектора на морския транспорт, а именно ECSA и ETF, сключиха споразумение („споразумението на социалните партньори“) за изменение на Директива 2009/13/ЕО в съответствие с измененията от 2014 г. на МТК. На 12 декември 2016 г. те поискаха от Комисията да представи предложение за директива на Съвета съгласно член 155, параграф 2 от ДФЕС с цел изпълнение на посоченото споразумение.

(6) Споразумението на социалните партньори възпроизвежда съдържанието на задължителните разпоредби от измененията от 2014 г. на МТК. Първото изменение относно системата за финансово обезпечение в случай на изоставяне на морски лица е свързано както със здравето и безопасността, така и с условията на труд и следователно попада в обхвата на член 153, параграф 1, букви а) и б) от ДФЕС. Второто изменение относно изискванията към системата за финансово обезпечение да гарантира обезщетение в случай на смърт или дълготрайна неработоспособност на морски лица вследствие на професионално увреждане, заболяване или риск попада в обхвата на член 153, параграф 1, буква в) от ДФЕС относно социалната сигурност и социалната закрила на работниците. Следователно споразумението на социалните партньори се отнася до въпроси, попадащи в обхвата на член 153 от ДФЕС, и може да бъде изпълнено с решение на Съвета по предложение на Комисията в съответствие с член 155, параграф 2 от ДФЕС. За целите на член 288 от ДФЕС подходящият инструмент за изпълнение на споразумението на социалните партньори е директива.

(7) В съответствие със съобщението на Комисията от 20 май 1998 г. относно адаптирането и насърчаването на социалния диалог на общностно равнище Комисията направи оценка на представителния статут на подписалите страни и законността на всяка клауза от споразумението на социалните партньори.

(8) Със споразумението на социалните партньори се изменя споразумението, сключено на 19 май 2008 г. между ECSA и ETF относно МТК и приложено към Директива 2009/13/ЕО, а в директивата се включват измененията от 2014 г. на МТК, с цел да се подобрят условията на труд, здравето, безопасността и социалната закрила за морските лица на борда на кораби, плаващи под знамето на държава членка.

(9) Като изменя Директива 2009/13/ЕО, споразумението на социалните партньори ще включи задължителните разпоредби на измененията от 2014 г. на МТК, които са вече обхванати от надзорната система на МТК, в обхвата на Директива 2013/54/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([1]), както и в обхвата на системата за надзор и контрол на правото на Съюза, включително и юрисдикцията на Съда на Европейския съюз. Това следва да допринесе за по-строго спазване на правилата от страна на държавите членки и корабособствениците.

(10) Без да се засягат разпоредбите на споразумението на социалните партньори относно последващите действия и прегледа от страна на социалните партньори на равнището на Съюза, Комисията ще наблюдава изпълнението на настоящата директива и на споразумението на социалните партньори.

(11) Държавите членки могат да поверят изпълнението на настоящата директива на социалните партньори, ако социалните партньори съвместно поискат това и при условие, че държавите членки предприемат всички необходими мерки, за да могат по всяко време да гарантират резултатите, които се целят с настоящата директива.

(12) Съгласно член 155, параграф 2 от ДФЕС Комисията информира Европейския парламент, като му изпраща текста на своето предложение за настоящата директива.

(13) Настоящата директива зачита основните права и спазва принципите, признати в Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-специално член 31 от нея.

(14) Тъй като целите на настоящата директива, а именно подобряване условията на труд, здравето, безопасността и социалната закрила на работниците в сектора на морския транспорт, който е трансграничен сектор с дейности, извършвани под знамето на различни държави членки, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а могат да бъдат постигнати в по-висока степен на равнището на Съюза, Съюзът може да приема мерки в съответствие с принципа на субсидиарност съгласно член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигане на тези цели.

([1]) Директива 2013/54/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 20 ноември 2013 г. относно определени отговорности на държавата на знамето за спазване и прилагане на Морската трудова конвенция от 2006 г. (ОВ L 329, 10.12.2013 г., стр. 1).

(15) Поради това Директива 2009/13/ЕО следва да бъде съответно изменена,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Настоящата директива изпълнява споразумението, сключено между Асоциациите на корабособствениците от Европейската общност (ECSA) и Европейската федерация на транспортните работници (ETF) на 5 декември 2016 г., за изменение на Директива 2009/13/ЕО в съответствие с измененията от 2014 г. на МТК.

Член 2

В съответствие със споразумението между социалните партньори, споразумението, сключено между ECSA и ETF, относно Морската трудова конвенция от 2006 г., посочено в приложението към Директива 2009/13/ЕО, се изменя в съответствие с приложението към настоящата директива.

Член 3

1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, до 16 февруари 2020 г. Те незабавно информират Комисията за това.

Когато държавите членки приемат тези мерки, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условията и редът на позоваване се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните мерки от националното право, които приемат в областта, уредена с настоящата директива.

3. Държавите членки могат да поверят изпълнението на настоящата директива на социалните партньори, ако социалните партньори съвместно поискат това и при условие, че държавите членки предприемат всички необходими мерки, за да могат по всяко време да гарантират резултатите, които се целят с настоящата директива.

Член 4

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 5

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Брюксел на 23 януари 2018 година.

За Съвета

Председател

В. ГОРАНОВ

ПРИЛОЖЕНИЕ

В приложението към Директива 2009/13/ЕО споразумението, сключено между ECSA и ETF, относно Морската трудова конвенция от 2006 г., се изменя, както следва:

1) В заглавието „Стандарт A2.5 — Репатриране“ „A2.5“ се заменя с „A2.5.1“.

2) Вмъква се следният стандарт:

„Стандарт A2.5.2 — Финансово обезпечение

1. В изпълнение на Правило 2.5, параграф 2 с настоящия стандарт се установяват изисквания за осигуряване наличието на експедитивна и ефективна система за финансово обезпечение, която да подпомага морски лица, в случай че бъдат изоставени.

2. За целите на настоящия стандарт дадено морско лице се счита за изоставено, когато, в нарушение на изискванията на настоящото споразумение или на условията по договора за наемане на работа на морските лица, корабособственикът:

   а) не покрие разходите на морското лице за репатриране;

   б) остави морското лице без необходимата издръжка и подкрепа; или

   в) прекрати по друг начин едностранно отношенията си с морското лице, включително не му изплати договорените възнаграждения за период от най-малко два месеца.

3. Всяка държава членка гарантира за корабите, които плават под нейно знаме, наличието на система за финансово обезпечение, която отговаря на изискванията на настоящия стандарт. Системата за финансово обезпечение може да бъде под формата на схема за социална сигурност, застраховка, национален фонд или други подобни договорености. Нейната форма се определя от държавата членка след консултации със съответните организации на корабособствениците и на морските лица.

4. Системата за финансово обезпечение осигурява пряк достъп, достатъчно покритие и експедитивна финансова помощ в съответствие с настоящия стандарт на всяко изоставено морско лице на борда на кораб, плаващ под знамето на съответната държава членка.

5. За целите на точка 2, буква б) от настоящия стандарт необходимата издръжка и подкрепа на морските лица включват: подходяща храна, настаняване, доставка на питейна вода, достатъчно гориво за оцеляване на борда на кораба и необходимото медицинско обслужване.

6. Всяка държава членка изисква от корабите, които плават под нейно знаме и за които по националното право се изисква да имат на борда морско трудово свидетелство или имат такова по искане на корабособственика, да имат на борда си удостоверение или друго документно доказателство за наличието на финансово обезпечение, издадено от доставчика на финансовото обезпечение. Копие се поставя на видно място на борда, така че да е на разположение на морските лица. Когато обезпечението се осигурява от повече от един доставчик на финансово обезпечение, документът, осигурен от всеки доставчик, се съхранява на борда.

7. Удостоверението или другото документно доказателство за наличието на финансово обезпечение се съставя на английски език или се придружава от превод на английски език и съдържа следната информация:

   а) име на кораба;

   б) пристанище на регистрация на кораба;

   в) позивни на кораба;

   г) номер по ММО на кораба;

   д) име и адрес на доставчика или доставчиците на финансовото обезпечение;

   е) данни за контакт на лицата или субекта, отговарящи за обработката на исканията на морските лица за помощ;

   ж) име на корабособственика;

   з) срок на валидност на финансовото обезпечение; и

   и) атестация от доставчика на финансовото обезпечение, че то отговаря на изискванията на настоящия Стандарт A2.5.2.

8. Помощта, предоставяна от системата за финансово обезпечение, се осигурява незабавно по искане на морското лице или на посочен от него представител, придружена от необходимата обосновка на правото на такава помощ в съответствие с параграф 2 от настоящия стандарт.

9. Като се имат предвид Правило 2.5, помощта, предоставяна от системата за финансово обезпечение, следва да бъде достатъчна, за да покрие следното:

а) неизплатени възнаграждения и други плащания, дължими от корабособственика на морското лице съгласно договора за наемане на работа на морското лице, колективния трудов договор или националното законодателство на държавата на знамето, с горна граница четири месеца за неизплатените възнаграждения и четири месеца за други дължими плащания;

б) всички разумни разходи, направени от морското лице, включително разходите за репатриране, посочени в параграф 10 от настоящия стандарт; и

в) основните нужди на морското лице, включително неща, като например: подходяща храна, облекло, ако е необходимо, настаняване, доставка на питейна вода, достатъчно гориво за оцеляване на борда на кораба, необходимото медицинско обслужване и всякакви други разумни разходи или такси, произтичащи от акта или пропуска, представляващи изоставянето, до пристигането на морското лице у дома.

10. Разходите за репатриране покриват пътуване с подходящи и бързи транспортни средства, обикновено по въздух, и включват осигуряване на храна и настаняване на морското лице от момента на напускане на кораба до пристигането му у дома, необходимото медицинско обслужване, прехвърляне и транспортиране на лични вещи и други разумни разходи или такси, произтичащи от изоставянето.

11. Финансовото обезпечение не се прекратява преди края на срока на валидност на финансовото обезпечение, освен ако доставчикът на финансовото обезпечение не отправи предизвестие от най-малко 30 дни до компетентния орган на държавата на знамето.

12. Ако застрахователят или доставчикът на друго финансово обезпечение е извършил плащане към дадено морско лице в съответствие с настоящия стандарт, този доставчик придобива чрез суброгация, прехвърляне или по друг начин правата, които морското лице би имало, до размера на сумата, която е изплатил, и в съответствие с приложимото право.

13. Нищо в настоящия стандарт не засяга правото на регресен иск на застрахователя или доставчика на финансово обезпечение срещу трети страни.

14. Разпоредбите в настоящия стандарт не са ексклузивни или ограничаващи други права, претенции или правни средства за защита, които също могат да бъдат на разположение за обезщетяване на изоставени морски лица. В националните законови и подзаконови актове може да бъде предвидено всички суми, дължими по силата на настоящия стандарт, да бъдат приспаднати от суми, получени от други източници, произтичащи от права, претенции или правни средства за защита, които могат да бъдат предмет на обезщетение съгласно настоящия стандарт.“

3) „Стандарт A4.2 — Отговорност на корабособственика“ се изменя, както следва:

а) в заглавието „A4.2“ се заменя с „A4.2.1“;

б) добавят се следните параграфи:

„8. В националните законови и подзаконови актове се предвижда системата за финансово обезпечение, която гарантира предоставяне на обезщетение съгласно параграф 1, буква б) от настоящия стандарт в случай на искове по договора, както е определено в Стандарт A4.2.2, да отговаря на следните минимални изисквания:

а) обезщетението по договора, когато е определено в договора за наемане на работа на морското лице и без да се засяга буква в) от настоящия параграф, се изплаща изцяло и незабавно;

б) не се оказва натиск за приемане на плащане, по-малко от определената в договора сума;

в) когато естеството на дълготрайната неработоспособност на морското лице затруднява изчисляването на цялостния размер на обезщетението, на което морското лице може да има право, за морското лице се извършва междинно плащане или междинни плащания, за да не се затруднява излишно положението му;

г) съгласно Правило 4.2, параграф 2 морското лице получава плащане, без да се засягат други законови права, но това плащане може да бъде приспаднато от корабособственика от суми за щети, произтичащи от друг иск, подаден от морското лице срещу корабособственика, и произтичащи от същия инцидент; и

д) искът за обезщетение по договора може да бъде подаден пряко от съответното морско лице или негов близък родственик, или от представител на морското лице, или посочен бенефициент.

9. В националните законови и подзаконови актове се гарантира, че морските лица получават предизвестие, ако финансовото обезпечение на корабособственика трябва да бъде отменено или прекратено.

10. В националните законови и подзаконови актове се гарантира, че компетентният орган на държавата на знамето се уведомява от доставчика на финансово обезпечение, ако финансовото обезпечение на корабособственика трябва да бъде отменено или прекратено.

11. Всяка държава членка изисква от корабите, които плават под нейно знаме, да имат на борда си удостоверение или друго документно доказателство за наличието на финансово обезпечение, издадено от доставчика на финансовото обезпечение. Копие се поставя на видно място на борда, така че да е на разположение на морските лица. Когато обезпечението се осигурява от повече от един доставчик на финансово обезпечение, документът, осигурен от всеки доставчик, се съхранява на борда.

12. Финансовото обезпечение не се прекратява преди края на срока на валидност на финансовото обезпечение, освен ако доставчикът на финансовото обезпечение не отправи предизвестие от най-малко 30 дни до компетентния орган на държавата на знамето.

13. Финансовото обезпечение предвижда изплащането на всички покрити от него искове по договора, които възникват в рамките на срока на валидност на документа.

14. Удостоверението или другото документно доказателство за наличието на финансово обезпечение се съставя на английски език или се придружава от превод на английски език и съдържа следната информация:

а) име на кораба;

б) пристанище на регистрация на кораба;

в) позивни на кораба;

г) номер по ММО на кораба;

д) име и адрес на доставчика или доставчиците на финансовото обезпечение;

е) данни за контакт на лицата или субекта, отговарящи за обработката на искания по договора на морски лица;

ж) име на корабособственика;

з) срок на валидност на финансовото обезпечение; и

и) атестация от доставчика на финансовото обезпечение, че то отговаря на изискванията на Стандарт А4.2.1.“

4) Вмъква се следният стандарт:

„Стандарт А4.2.2 – Третиране на искове по договора

1. За целите на Стандарт А4.2.1, параграф 8 и на настоящия стандарт терминът „искове по договора“ означава всеки иск, който е свързан със смъртта или дълготрайната неработоспособност на морски лица вследствие на професионално увреждане, заболяване или риск, както е предвидено в националното законодателство, договора за наемане на работа на морското лице или колективния трудов договор.

2. Системата за финансово обезпечение, както е предвидена в Стандарт А4.2.1, параграф 1, буква б), може да бъде под формата на схема за социална сигурност, застраховка, фонд или други подобни договорености. Нейната форма се определя от държавата членка след консултации със съответните организации на корабособствениците и на морските лица.

3. В националните законови и подзаконови актове се гарантира, че съществуват ефективни разпоредби за получаване, обработка и безпристрастно уреждане на свързани с обезщетение искове по договора, посочени в Стандарт А4.2.1, параграф 8, посредством експедитивни и справедливи процедури.“